

Ніженковська І. В., Глушаченко О. О., Буг І. О.

ФАРМАЦЕВТИЧНА ХІМІЯ

Тестові завдання з поясненнями
для студентів фармацевтичного факультету

Видання друге, доповнене

ЗМІСТ

Рекомендовано Вченою радою Національного медичного університету імені О.О. Богомольця до видання як навчально-методичний посібник для практичних занять для студентів фармацевтичних факультетів медичних ЗВО (протокол №4 від 30.11.2023 року).

Рецензенти:

- декан фармацевтичного факультету, професорка кафедри аналітичної, фізичної та колоїдної хімії НМУ імені О. О. Богомольця доктор. пед. наук Рева Т. Д.;
- завідувачка кафедри фармацевтичної хімії Тернопільського національного медичного університету імені І. Я. Горбачевського, професорка, доктор фарм. наук Логойда Л. С.

Ніженковська І. В., Глушаченко О. О., Бут І. О.

Фармацевтична хімія. Тестові завдання з поясненням для студентів фармацевтичного факультету: навч.-метод. посіб. для практ. занять для студ. фарм. ф-тів мед. ЗВО. / І. В. Ніженковська, О. О. Глушаченко, І. О. Бут. — К.: ФОП Кобись Р. В., 2026. — 268.

ISBN 978-617-95549-2-6

В навчально-методичному посібнику «Фармацевтична хімія. Тестові завдання з поясненнями для студентів фармацевтичного факультету» представлено 488 тестові завдання з поясненнями. Посібник спрямований для самостійного контролю знань з фармацевтичної хімії в підготовці до складання тестового компоненту Єдиного державного комплексного іспиту для студентів денної, вечірньої та заочної форм навчання, які здобувають вищу освіту за спеціальністю «Фармація, промислова фармація».

Передмова	5
1. Ідентифікація лікарських речовин неорганічної природи. Загальні реакції ідентифікації на катіони та аніони	7
2. Випробування на чистоту та припустимі межі домішок. Еталонні розчини. Визначення прозорості, кольоровості	28
3. Фізико-хімічні методи аналізу	45
4. Титриметричні методи аналізу	57
5. Аналіз лікарських форм	68
6. Нестероїдні протизапальні лікарські засоби.....	73
7. Наркотичні анальгетики та їх аналоги.....	85
8. Снодійні та седативні засоби.....	87
9. Засоби для наркозу.....	92
10. Психотропні лікарські засоби.....	96
11. Протисудомні та протиепілептичні засоби	105
12. Засоби для лікування кашлю. Засоби, що впливають на систему дихання.....	106
13. Ноотропні препарати.....	113
14. Антигістамінні засоби	115
15. Лікарські засоби, що впливають на аферентну нервову систему	118
16. Лікарські засоби, що діють на холінергічні процеси.....	133
17. Засоби, що діють переважно на адренергічні процеси	138

18. Кардіотонічні засоби	146
19. Периферичні вазодилататори	148
20. Антагоністи йонів кальцію	151
21. Засоби, що впливають на ренін-ангіотензинову систему ..	155
22. Гіпотензивні засоби.....	157
23. Діуретичні засоби	159
24. Антибіотики	162
25. Сульфаніламідні препарати	174
26. Похідні 8-оксихіноліну, хіноксаліну і нітрофурану, імідазолу.....	189
27. Протитуберкульозні засоби	196
28. Лікарські засоби, що застосовуються для лікування онкологічних захворювань	200
29. Противірусні засоби	202
30. Антисептичні та дезінфікуючі засоби	203
31. Протидіабетичні засоби	218
32. Лікарські засоби гормонів щитоподібної залози, антитиреоїдні засоби	219
33. Лікарські засоби з групи гормонів, їх аналоги.....	221
34. Препарати водорозчинних вітамінів.....	230
35. Антацидні, обволікаючі та в'яжучі засоби.....	243
36. Лікарські засоби інших фармакологічних груп.....	245
Список рекомендованої літератури	259

ПЕРЕДМОВА

З метою покращення якості підготовки студентів фармацевтичного факультету до єдиного державного кваліфікаційного іспиту (ЄДКІ) викладачами кафедри хімії ліків та лікарської токсикології фармацевтичного факультету Національного медичного університету імені О.О. Богомольця створений навчально-методичний посібник «Фармацевтична хімія. Тестові завдання з поясненнями для студентів фармацевтичного факультету».

Навчальний посібник підготовлений у відповідності до навчальної програми дисципліни «Фармацевтична хімія» для студентів, які навчаються за спеціальністю 226 «Фармація, промислова фармація».

За своїм змістом, структурою та послідовністю викладення матеріалу посібник «Фармацевтична хімія. Тестові завдання з поясненнями для студентів фармацевтичного факультету» є оригінальним виданням і має практичне значення для кращого розуміння та засвоєння навчальної дисципліни «Фармацевтична хімія», вирішення тестових завдань є одним з елементів підготовки до складання лі-

цензійного іспиту, формування фахових компетентностей майбутніх магістрів фармації.

Кожний розділ з тестовими питаннями систематизований згідно з порядком викладення матеріалу в посібнику. Варіанти наведених тестових питань визначені відкритими тестовими завданнями, якими був проведений контроль знань студентів за фахом «Фармація, промислова фармація», вибрані зі збірників тестових завдань для складання тестових компонентів етапу 1 ЄДКІ за попередні роки.

Для кожного тестового завдання вказано правильну відповідь А з коротким обґрунтуванням або поясненням.

Навчально-методичний посібник призначений для самостійного контролю знань з фармацевтичної хімії, полегшення засвоєння матеріалу в процесі підготовки до складання тестового компоненту ЄДКІ для студентів як денної, вечірньої, так і заочної форм навчання, які здобувають вищу фармацевтичну освіту за спеціальністю «Фармація, промислова фармація».

ІДЕНТИФІКАЦІЯ ЛІКАРСЬКИХ РЕЧОВИН НЕОРГАНІЧНОЇ ПРИРОДИ. ЗАГАЛЬНІ РЕАКЦІЇ ІДЕНТИФІКАЦІЇ НА КАТІОНИ ТА АНІОНИ		
	ТЕСТОВЕ ЗАВДАННЯ	ПОЯСНЕННЯ ПРАВИЛЬНОЇ ВІДПОВІДІ
1.	<p>Які іони, відповідно до вимог Державної фармакопеї України, ідентифікують з розчином динатрію гідрофосфату у присутності розчину аміаку розведеного і розчину амонію хлориду?</p> <p>A. *Магнію B. Кальцію C. Аргентуму D. Арсену (III) E. Калію</p>	<p>Правильна відповідь: А (Магнію) Розчин динатрію гідрофосфату з солями магнію утворює білий кристалічний осад фосфату магнію і амонію в присутності розчину аміаку та амонію хлориду. Кристали мають характерну форму у вигляді зірочок та дендритів, що теж може бути підтвердженням тотожності препаратів:</p> $\text{Mg}^{2+} + \text{Na}_2\text{HPO}_4 + \text{NH}_4\text{OH} \rightarrow \text{MgNH}_4\text{PO}_4\downarrow + 2\text{Na}^+ + \text{H}_2\text{O}$ <p>Амоній хлорид сильно пригнічує дисоціацію аміаку, знижує концентрацію OH^- в розчині, що попереджає утворення осаду $\text{Mg}(\text{OH})_2$.</p>
2.	<p>За вимогами ДФУ ідентифікацію солей ртуті здійснюють шляхом взаємодії з розчином натрій гідроксиду. Осад якого кольору утворюється в результаті реакції?</p> <p>A. *Жовтий B. Червоний</p>	<p>Правильна відповідь: А (Жовтий) При додаванні розчину натрію гідроксиду розведеного до солей ртуті (II) утворюється густий жовтий осад оксиду ртуті (HgO):</p> $\text{Hg}^{2+} + 2\text{NaOH} \rightarrow \text{HgO}\downarrow + 2\text{Na}^+ + \text{H}_2\text{O}$

Навчально-методичний посібник

**НІЖЕНКОВСЬКА І. В.
ГЛУШАЧЕНКО О. О.
БУТ І. О.**

ФАРМАЦЕВТИЧНА ХІМІЯ

ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ З ПОЯСНЕННЯМИ
ДЛЯ СТУДЕНТІВ ФАРМАЦЕВТИЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ

Видання друге, доповнене

(українською мовою)

Формат 60x84/16.

Ум. друк. арк. 18,67. Гарн. Лога. Друк офсетний.
Замовлення № 30 від 05.03.2024. Тираж 300 шт.

Видавець і виготовлювач (друк):
ФОП Кобись Р. В.
www.publishpro.com.ua
тел.: +38 044 501 36 70

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 5317 від 03.04.2017